

GENERALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA

Piotr Otawski

Warszawa, 01 grudnia 2024 r.

DOOŚ-WST.410.17.2024.BW

**Pan
Grzegorz Orawiec**

**Dyrektor Departamentu Programów
Wsparcia Innowacji i Rozwoju**

**Ministerstwo Funduszy i Polityki
Regionalnej**

Szanowny Panie Dyrektorze,

w odpowiedzi na wniosek z 12 listopada 2024 r., znak: DIR-VII.78.1.2020.MTK.9, o uzgodnienie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu zmiany programu *Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027* (dalej: FENG) w związku z przeglądem śródkresowym, przedstawiam następujące stanowisko.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu zmiany dokumentu objętego katalogiem art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm., dalej: ustawa ooś), może dotyczyć wyłącznie sytuacji, gdy realizacja postanowień projektu zmiany tego dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym na obszary Natura 2000 oraz jednocześnie zmiana ta stanowi niewielką modyfikację przyjętego już dokumentu lub zmiana dotyczy obszaru w granicach jednej gminy (art. 48 ust. 1 i art. 48 ust. 4 pkt 1 ustawy ooś). Decyzję o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy ooś, podejmuje organ opracowujący projekt dokumentu albo jego zmiany po uzgodnieniu z właściwymi organami, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy ooś.

Mając na uwadze liczne korekty wprowadzane do programów operacyjnych, zwracam uwagę, że zmianę można uznać za niewielką modyfikację przyjętego już dokumentu, tylko wtedy, kiedy:

- zmiana ta faktycznie nie powoduje rozszerzenia zakresu dokumentu o dodatkowe, nowe projekty/działania, które mogłyby spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko, w tym na obszary Natura 2000, lub stanowiłyby przedsięwzięcie w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie *przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz.U. z 2019 r. poz. 1839);
- wprowadzana zmiana nie wychodzi, w zakresie możliwych, związanych z nią znaczących oddziaływań na środowisko, poza zakres wersji dokumentu poddanej strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko lub, dla której uzgodnione zostało odstępianie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Również zmiany o charakterze organizacyjnym czy finansowym powinny być zawsze wnikliwie analizowane pod kątem ewentualności spowodowanego zmianą rozszerzenia zakresu merytorycznego dokumentu. Jeżeli powyższe warunki są spełnione, na podstawie art. 48 ust. 1 i art. 48 ust. 4 pkt 1 ustawy ooś, możliwe jest odstępianie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu zmiany dokumentu.

Zgodnie z pismem z 12 listopada 2024 r., w następstwie przeglądu śródkresowego w projekcie FENG planowane są dwie główne zmiany:

- 1) utworzenie nowego instrumentu finansowego w priorytecie (1) „*Wsparcie dla przedsiębiorców*”, w ramach którego wspierane będą projekty z obszaru cyfryzacji przedsiębiorstw oraz zielonej transformacji przedsiębiorstw. Obecnie wsparcie ma formę dotacji, a projekty z tych obszarów muszą stanowić uzupełnienie obowiązkowego modułu (np. modułu B+R lub modułu wdrożenia innowacji). Po wdrożeniu zmiany przedmiotowe projekty będą finansowane w formie pożyczki z opcją częściowego umorzenia oraz nie będą musiały stanowić uzupełnienia innych modułów;
- 2) dodanie nowego priorytetu (5) „*Wsparcie projektów realizujących cele inicjatywy STEP*”, w ramach którego będą wspierane projekty przyczyniające się do realizacji celów Platformy na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy¹. Komisja Europejska zachęca państwa członkowskie do zaangażowania środków polityki spójności w realizację projektów, które mogą mieć potencjalnie duży wpływ na osiągnięcie niezależności UE w strategicznych obszarach. Instytucja Zarządzająca FENG planuje realokować środki z dotychczasowych priorytetów programu i umożliwić wsparcie projektów wpisujących się w cele STEP z uwagi na m.in. korzystniejsze warunki współfinansowania takich projektów w porównaniu do standardowych priorytetów. Zakres merytoryczny nowego priorytetu (5) oraz instrumentów, które mają być w nim realizowane będą dotyczyły wspierania aktywności badawczo-rozwojowej, inwestycyjnej, lub związanej z infrastrukturą badawczą, z ograniczeniem do sektorów określonych w rozporządzeniu tj.: technologie cyfrowe i innowacje w ramach głębokich technologii, czyste i zasobooszczędne technologie, w tym technologie neutralne emisyjnie zdefiniowane w akcie w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie oraz biotechnologie, w tym produkty lecznicze znajdujące się w unijnym wykazie produktów leczniczych o krytycznym znaczeniu i ich składniki. Wsparcie dotyczy również

¹ art. 2 ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2024/795 z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie ustanowienia Platformy na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy (STEP) oraz zmiany dyrektywy 2003/87/WE oraz rozporządzeń (UE) 2021/1058, (UE) 2021/1056, (UE) 2021/1057, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 223/2014, (UE) 2021/1060, (UE) 2021/523, (UE) 2021/695, (UE) 2021/697 i (UE) 2021/241; dalej: rozporządzenie

inwestycji ukierunkowanych na ożywienie rozwoju przemysłowego i wzmocnienie łańcuchów wartości, a tym samym zmniejszenie strategicznych zależności Unii, zwiększenie suwerenności i bezpieczeństwa gospodarczego Unii.

W piśmie z 12 listopada 2024 r. przedstawiono informacje o uwarunkowaniach, o których mowa w art. 49 ustawy ooś, co stanowi wypełnienie wymogu formalnego wskazanego w art. 48 ust. 5 tej ustawy. Z informacji tych wynika, że przewidziany zakres zmiany FENG nie obejmuje innych typów działań niż te, które ujęto w przyjętej – poddanej uprzednio strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko – wersji dokumentu. Główny cel zmian to uelastycznienie wsparcia i zwiększenie dostępności finansowania dla większej grupy odbiorców. Zatem rodzaj oddziaływań nie ulegnie zmianie.

Mając na uwadze informacje przekazane przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, stwierdzam, że przedstawiony we wniosku z 12 listopada 2024 r. zakres zmiany FENG można uznać za niewielką modyfikację przyjętego już dokumentu, która nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym na obszary Natura 2000. Zatem, na podstawie art. 48 ust. 1 ustawy ooś, uzgadniam możliwość odstąpienia od strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu zmiany FENG.

Jednocześnie, w związku z tym, że przedłożony projekt zmiany FENG nie jest jeszcze wersją ostateczną tego dokumentu (w piśmie z 12 listopada 2024 r. zawarto informację, że *„projekt zmiany programu FENG może podlegać dalszym modyfikacjom w toku konsultacji wewnętrznych, a także będzie przedmiotem negocjacji z Komisją Europejską”*, a w wersji „rejestruj zmiany” projektu zmiany FENG wyjaśniono, że *„wartości docelowe wskaźników zostaną zaktualizowane w późniejszym terminie”*), kolejne modyfikacje wprowadzane do projektu zmiany FENG po uzyskaniu niniejszego uzgodnienia będą wymagały ponownego uzgodnienia odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko na zasadach opisanych w art. 48 ustawy ooś.

Przypominam, że zgodnie z art. 48 ust. 7 ustawy ooś, organ opracowujący projekt dokumentu podaje informację o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, wraz z uzasadnieniem, o którym mowa w ust. 6, do publicznej wiadomości² bez zbędnej zwłoki.

Ponadto, w związku z zapisem w piśmie z 12 listopada 2024 r. (*„Po uzyskaniu akceptacji zmiany programu przez KE zostanie on przekazany do GDOŚ wraz z pisemnym podsumowaniem, o którym mowa w art. 55 ust. 3 ustawy OOŚ”*) wyjaśniam, że w przypadku odstąpienia od strategicznej oceny oddziaływania na środowisko nie znajduje zastosowania art. 55 ust. 3 i 4 ustawy ooś, wobec tego po przyjęciu projektu dokumentu/projektu zmiany dokumentu, dla którego zostało uzgodnione odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, nie przekazuje się przyjętego dokumentu ponownie do organów opiniujących (GDOŚ, GIS), ani też pisemnego podsumowania. Nie ma również potrzeby aktualizacji raz już sporządzonego pisemnego podsumowania, które było załączone do pierwotnej wersji przyjętego dokumentu – dokumenty te zostały przekazane do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska przy piśmie z 20 grudnia 2022 r., znak: DIR-VII.78.1.2020.MTK.7.

² poprzez podanie informacji do publicznej wiadomości należy rozumieć, zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy ooś udostępnienie informacji na stronie Biuletynu Informacji Publicznej organu właściwego w sprawie; ogłoszenie informacji, w sposób zwyczajowo przyjęty, w siedzibie organu właściwego w sprawie; ogłoszenie informacji w prasie o odpowiednim do rodzaju dokumentu zasięgu.

Z poważaniem,

Piotr Otawski
Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska
/ – dokument podpisany elektronicznie – /